

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA 23.08.2022

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA

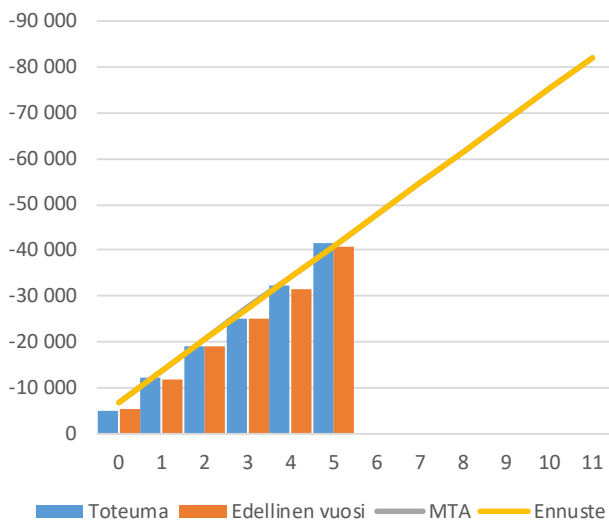
Toimielin

Tuloslaskelma (käyttötalous) €1 000	* MTA = muutettu talousarvio		** TA = alkuperäinen talousarvio				
	Kum. 6/2022	Tot.-% / MTA*	Kum. 6/2021	Tot.-% / TP 2021	MTA 2022*	Ennuste 2022	Ennuste / MTA*
Toimintatuotot	8 401	58,7%	7 266	47,4%	14 308	14 308	100,0 %
Myyntituotot	5 485	50,0%	5 039	48,1%	10 970	10 970	100,0 %
Maksutuotot	1 437	52,3%	1 499	51,8%	2 750	2 750	100,0 %
Tuet ja avustukset	1 436	333,1%	712	38,8%	431	431	100,0 %
Muut toimintatuotot	43	27,4%	16	13,3%	157	157	100,0 %
Toimintakulut	-50 105	51,9%	-48 196	51,2%	-96 466	-96 488	100,0 %
Henkilöstökulut	-29 802	53,3%	-28 751	51,7%	-55 924	-55 924	100,0 %
Palvelujen ostot	-7 353	52,7%	-6 907	49,6%	-13 965	-13 987	100,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 829	50,5%	-1 769	52,4%	-3 625	-3 625	100,0 %
Avustukset	-2 531	47,9%	-2 597	53,7%	-5 283	-5 283	100,0 %
Muut toimintakulut	-8 589	48,6%	-8 173	50,0%	-17 670	-17 670	100,0 %
Toimintakate	-41 703	50,8%	-40 930	52,0%	-82 158	-82 180	100,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut			-1	90,4%			
Vuosikate	-41 703	50,8%	-40 931	52,0%	-82 158	-82 180	100,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-271		-420	50,5%			
Tilikauden tulos	-41 975	51,1%	-41 351	52,0%	-82 158	-82 180	100,0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-41 975	51,1%	-41 351	52,0%	-82 158	-82 180	100,0 %

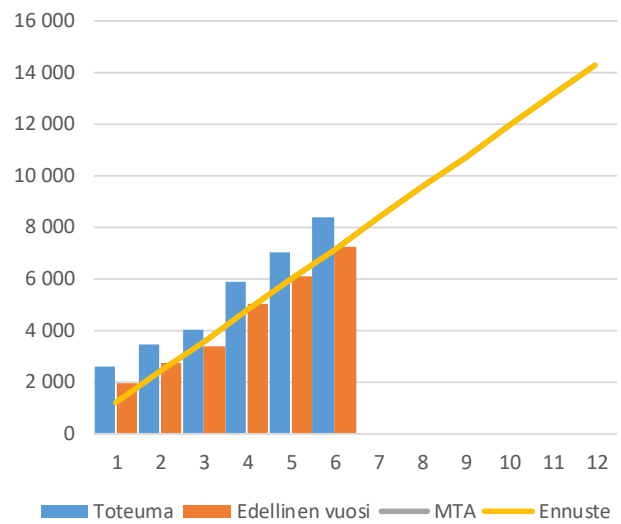
TUUSULAN KUNTA, KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA,
PUOLIVUOSIKATSAUS TAMMI-KESÄKUU 2022

Palveluyksikötarkastelu €1 000	* MTA = muutettu talousarvio		** TA = alkuperäinen talousarvio				
	Kum. 6/2022	Tot.-% / MTA*	Kum. 6/2021	Tot.-% / TP 2021	MTA 2022*	Ennuste 2022	Ennuste / MTA*
Toimintatuotot	8 401	58,72%	7 266	47,39%	14 308	14 308	100,00%
1834 SIVISTYS -TOIMIALUE	8 401	58,72%	7 266	47,39%	14 308	14 308	100,00%
18341 KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA	8 401	58,72%	7 266	47,39%	14 308	14 308	100,00%
183410 Sivistyksen tukipalvelut	3 227	51,54%	3 021	49,34%	6 261	6 261	100,00%
1831195 Ruokapalvelut	3 209	51,25%	3 021	49,83%	6 261	6 261	100,00%
1834100 Toimialueen hallinto	18		0	0,22%			
183431 Varhaiskasvatus	1 431	63,12%	1 336	50,73%	2 268	2 268	100,00%
1834310 Kunnallinen varhaiskasvatus	1 419	64,27%	1 314	51,04%	2 208	2 208	100,00%
1834320 Esiopetus			23	38,41%	58	58	100,00%
1834330 Yksityinen varhaiskasvatus	12	803,53%	-1	141,48%	2	2	100,00%
183440 Oppiminen	3 743	64,77%	2 909	44,24%	5 779	5 779	100,00%
1834400 Perusopetus	3 508	64,73%	2 692	44,14%	5 419	5 419	100,00%
1834410 Kasvun ja oppimisen tuki	9	35,57%	5	20,55%	27	27	100,00%
1834446 Lukio	111	127,19%	137	61,98%	87	87	100,00%
1834468 Tuusulan opisto ja taiteen	115	46,67%	75	32,39%	247	247	100,00%
Toimintakulut	-50 105	51,94%	-48 196	51,23%	-96 466	-96 488	100,02%
1834 SIVISTYS -TOIMIALUE	-50 105	51,94%	-48 196	51,23%	-96 466	-96 488	100,02%
18341 KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA	-50 105	51,94%	-48 196	51,23%	-96 466	-96 488	100,02%
183410 Sivistyksen tukipalvelut	-2 891	48,95%	-2 802	50,33%	-5 906	-5 907	100,02%
1831195 Ruokapalvelut	-2 607	48,55%	-2 526	50,43%	-5 370	-5 371	100,02%
1834100 Toimialueen hallinto	-283	52,91%	-276	49,45%	-535	-536	100,05%
183431 Varhaiskasvatus	-14 820	51,95%	-14 154	51,05%	-28 525	-28 533	100,03%
1834310 Kunnallinen varhaiskasvatus	-10 939	53,40%	-10 239	50,11%	-20 486	-20 493	100,04%
1834320 Esiopetus	-973	44,66%	-1 067	55,91%	-2 180	-2 180	100,00%
1834330 Yksityinen varhaiskasvatus	-2 907	49,61%	-2 849	52,86%	-5 860	-5 860	100,00%
183440 Oppiminen	-32 394	52,22%	-31 240	51,40%	-62 035	-62 049	100,02%
1834400 Perusopetus	-28 333	52,28%	-27 501	51,49%	-54 197	-54 211	100,03%
1834410 Kasvun ja oppimisen tuki	-788	54,66%	-678	49,92%	-1 442	-1 442	100,00%
1834446 Lukio	-2 736	51,49%	-2 564	51,63%	-5 314	-5 314	100,00%
1834468 Tuusulan opisto ja taiteen	-538	49,68%	-496	47,50%	-1 082	-1 082	100,00%
Toimintakate	-41 703	50,76%	-40 930	51,98%	-82 158	-82 180	100,03%
Rahoitustuotot ja -kulut			-1	90,44%			
Vuosikate	-41 703	50,76%	-40 931	51,98%	-82 158	-82 180	100,03%
Poistot ja arvonalentumiset	-271		-420	50,49%			
Tilikauden tulos	-41 975	51,09%	-41 351	51,97%	-82 158	-82 180	100,03%
Tilikauden yli-/alijäämä	-41 975	51,09%	-41 351	51,97%	-82 158	-82 180	100,03%

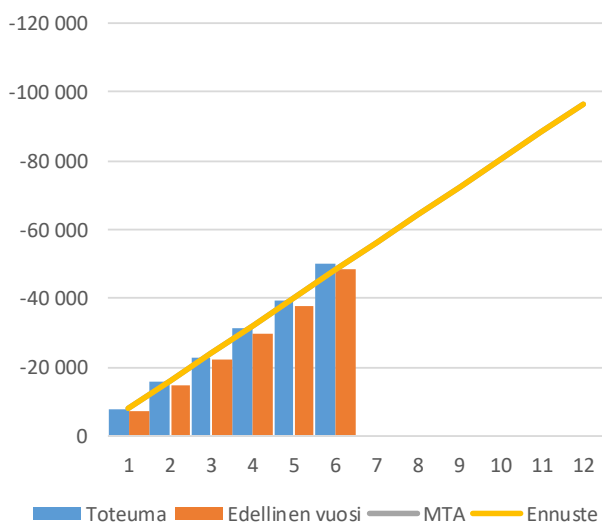
**Toimintakatteen kuukausitoteumat
(vertailu edelliseen vuoteen, muutettuun
talousarvioon ja ennusteeseen) 1000€**

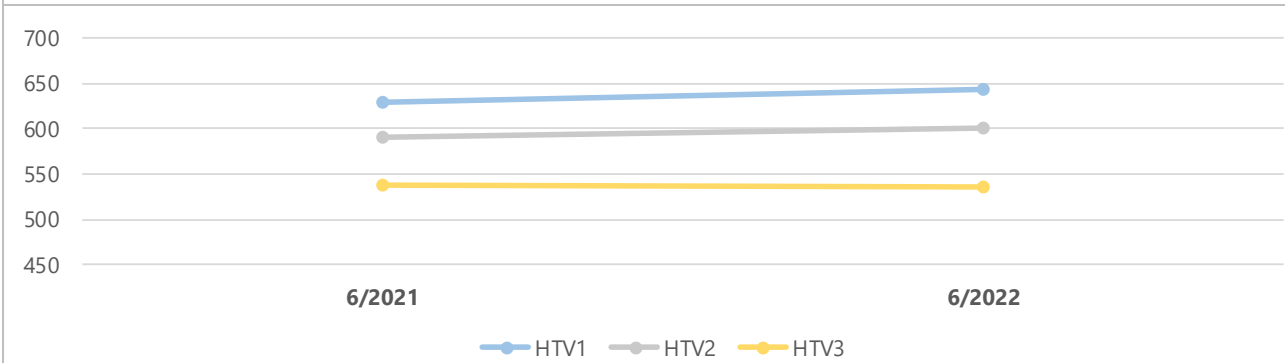
**Toimintatuottojen kuukausitoteumat
(vertailu edelliseen vuoteen, muutettuun
talousarvioon ja ennusteeseen) 1000€**

**Toimintakulujen kuukausitoteumat
(vertailu edelliseen vuoteen, muutettuun
talousarvioon ja ennusteeseen) 1000€**

Kumulatiiviset henkilötyövuodet (HTV1, HTV2 ja HTV3)

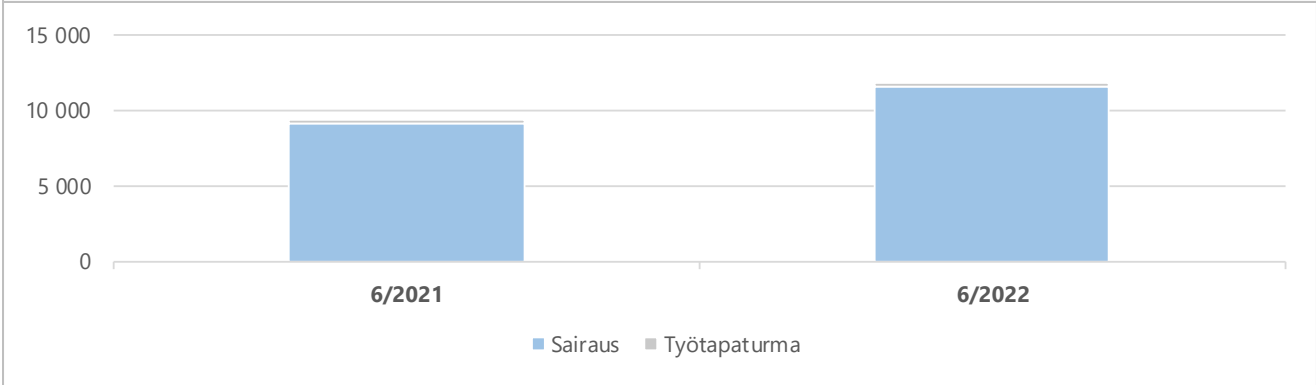
	6/2021	6/2022	Muutos	Muutos
HTV1	630,1	643,0	13,0	2,1 %
HTV2	590,0	600,1	10,1	1,7 %
HTV3	537,5	536,3	-1,2	-0,2 %

HTV1 = palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100)

HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100)

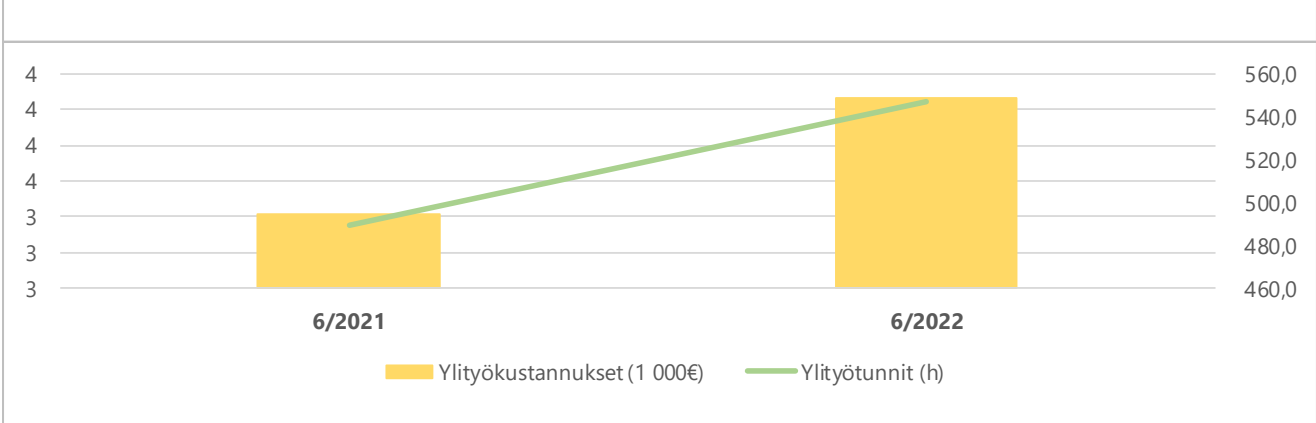
HTV3 = palveluksessaolopäivien (vähennetty kaikki poissaolot) lkm kalenteripäivinä / 365 * (osa-aika-%/100)

Kumulatiiviset terveysterveiset (= sairaus ja työtapaturma) poissaolot kalenteripäivät

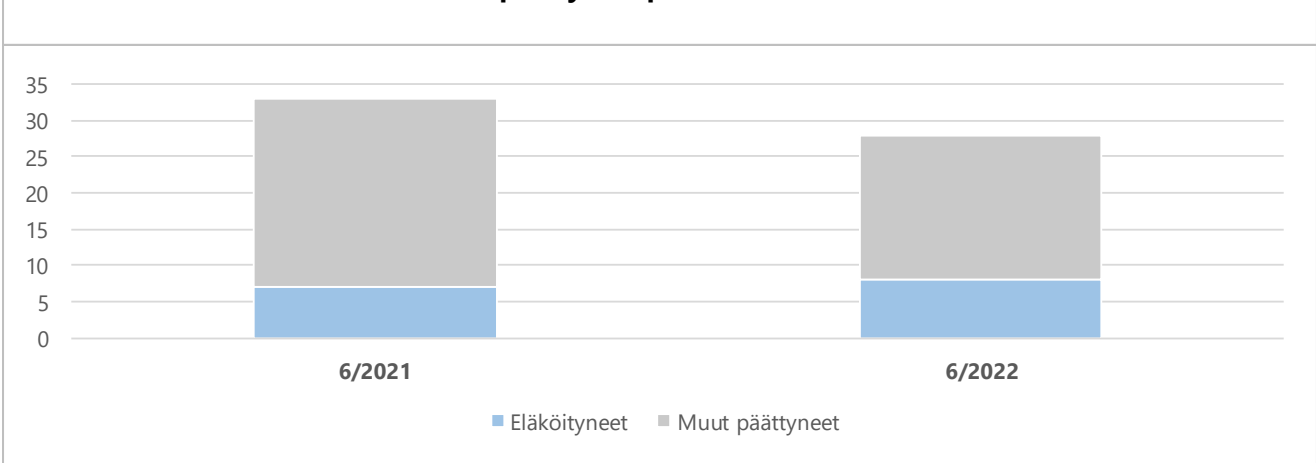
	6/2021	6/2022	Muutos	Muutos
Sairaus	9 174	11 636	2 462	26,8 %
Työtapaturma	235	192	-43	-18,3 %
Yhteensä	9 409	11 828	2 419	25,7 %

Kumulatiiviset ylityökustannukset (1 000 €) ja -tunnit (h)

	6/2021	6/2022	Muutos	Muutos
Ylityökustannukset (1 000€)	3 412,4	4 067,2	654,8	19,2 %
Ylityötunnit (h)	489,1	547,2	58,1	11,9 %

Kumulatiiviset vakituisen henkilöstön päätyneet palvelussuhteet

	6/2021	6/2022	Vaiht.-%	Muutos
Vakit. päätyneet palvelussuhteet	33	28	3,2 %	-15,2 %
- joista eläköityneet	7	8	0,9 %	14,3 %
Vakituisen henkilöstön lukumäärä	882	870		-1,4 %

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-KESÄKUU 2022

Olennaiset tapahtumat koko toimialueella puolivuosisikatsaus 06/2022

Sivistyksen toimialueella on pystytty palaamaan koronarajoituksista kohti normaalia toimintaa alueellisten koronarajoitusten purkamisen myötä. Pitkään jatkunut pandemia ja Ukrainan sota ovat nostaneet raaka-aineiden hintoja ja tuoneet epävarmuutta toimituksiin. Tällä ennakoidaan olevan vaikutusta palveluverkon rakentamiskustannuksiin ja ruokapalveluiden kustannuksiin. Palveluverkon osalta Riihikallion hankkeen suunnittelu on lähellä valmistumista, Kirkonkylän hankkeen rakennustyöt ovat käynnissä, Rykmentinpuisto on neuvotteluvaiheessa ja Lahelan kampuksen suunnittelu on aloitettu, Monion rakentaminen etenee aikataulussa. Peltokaaren päiväkodin projektisuunnitelma on hyväksytty, ja ensimmäisen vaiheen neuvottelukierros käytiin kesäkuun lopussa. Martta Wendelin -päiväkodin luovutus toteutui kesän aikana ja toiminta on käynnistynyt suunnitellusti 1.8.2022. Sivistyksen kehittämissuunnitelma vuosille 2022-25 on valmistunut ja hyväksytty. Hyvinvointialueelle siirtymisen valmistelussa olemme edistäneet opiskeluhuollon henkilöstön siirtymistä 1.1.2023 sekä täyden palvelun perhekeskuksen toimintasuunnitelmaa hyvinvointialueelle.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspaikat ovat olleet alkuvuonna 100% käytössä, ja toimintaan osallistuvien lasten määrä on kasvanut. Syksylle 2022 paikat ovat täyttyneet etupainotteisesti. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksipäivitykset sekä yksityisen hoidon tuen korotukset päätettiin lautakunnassa maaliskuussa ja tulevat voimaan 1.8.2022. Palvelusetelin käyttöönottoa varhaiskasvatukseen 2023 on valmisteltu kevään aikana. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa toteutetussa huoltajakyselyssä asiakastyytyväisyys oli korkealla tasolla. Varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamista koskeva laadunarviointi valmistui, ja osoitti, että varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta on hyvällä tasolla. Henkilöstön pitkät sairaspöissaolot ovat edelleen kasvussa, minkä vuoksi panostamme työhyvinvointiin. Valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet astuu voimaan 1.8.2022, ja paikallinen suunnitelma on päivitetty. Palveluverkon osalta Martta Wendelinin on luovutettu käyttöön ja toiminta alkaa 1.8.2022. Peltokaaren päiväkodin aloitusneuvottelut on käynnistetty kesäkuussa. Rykmentinpuiston ja Lahelan kampusten suunnittelu on käynnissä. Varhaiskasvatukseen on saatu kaksi merkittävää valtionavustusta ajankohtaisten lakimuutosten toteuttamiseen. Kasvun ja oppimisen tuen mallin kehittämisessä sekä laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämisessä avustuksilla saadaan palkattua työntekijöitä.

Oppimisen palvelut

Kouluun ilmoittautui ilmoittautumisaikana 465 oppilasta, mikä vastaa viime vuosien määrää. Elokuuhun mennessä muuttajien määrä on lisääntynyt ja koulun aloitti 486 uutta 1. luokan oppilasta koko oppilasmäärän ollessa 5060. Perusopetuksessa on edistetty Agenda2030-opetusohjelman kehittämistä ja se otetaan käyttöön lukuvuoden 2022-23 alusta. 10 koulunkäynninohjaajan tehtävää on vakinaistettu ja rekrytoinnit on toteutettu. Valmistavaan opetukseen perustettiin uusi ryhmä Mikkolan koululle Ukrainasta paenneille. Tuusulan kuntaan on kesän aikana muuttanut 30 perusopetusikäistä, joista valtaosa on yläkouluikäisiä. Jokelassa toimiva yläkoulun ryhmä kasvoi kesän aikana liian suureksi, jonka vuoksi on perustettava uusi ryhmä. Etelä-Tuusulasta ei löytynyt yläkouluista tilaa valmistavan opetuksen ryhmälle, jonka vuoksi ryhmä perustetaan Kellokosken koululle. Ryhmään tulee oppilaita niin Kellokoskelta kuin Hyrylästä.

Tuusulan lukiossa keskeisenä tavoitteena on uuden opetussuunnitelman käyttöönotto ja siirtyminen kurssista opintojaksoihin sekä laaja-alaisen osaamisen tavoitteet. Monio etenee aikataulussa ja lukion ja opiston yhdistävä johtoryhmä koordinoi toimintakulttuurin suunnittelua. Tuusulan opiston opetus väistötiloissa on nostanut opiskelijamääriä 10%. Opiston siirtymistä Monioon valmistellaan kurssitarjonnassa. Oppivelvollisuuden laajentamisen ja 2. asteen maksuttomuuden kustannuksia seurataan. Kehitämme henkilöstön valmiuksia

toimia uusissa oppimisympäristöissä, ja kevään aikana on toteutettu kouluvierailuja toimintakulttuurin ja irtokalustamisen suunnittelun tueksi. Valmistaudumme oppilas- ja opiskeluhuollon henkilöstön, psykologien ja kuraattorien, siirtymiseen hyvinvointialueelle Keusoteen 1.1.2023 alkaen. Oppivelvollisuuden laajentamisen ja 2. asteen maksuttomuuden kustannuksia seurataan. Hanketyössä keskiössä ovat olleet

- Opinto-ohjauksen hanke: perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheen yhteistyömallit
- SITKO-hanke: Interventiomallien kehittäminen koulupudokkuuden ehkäisemiseksi
- Kaikille yhteinen koulu –hanke: rehtoreille systemisen hyvinvointityön valmennus

Palveluverkko

Martta Wendelin -päiväkoti valmistui aikataulussa kesällä 2022. Toiminta käynnistyi 1.8.2022.

Monion, lukio ja kulttuuritalo, rakentaminen etenee aikataulussa. Monioon on perustettu talon toimintakulttuuria koordinoiva johtoryhmä, Mononen. Irtokalustus- ja AV- ja ict-hankintojen suunnittelu on edennyt ja kilpailutukset pyritään käynnistämään syys-lokakuussa.

Kirkonkylän kampuksen rakentaminen on käynnissä. Koulu on päässyt tammikuussa 2022 opiskelemaan nykyisen kunnantalon tontille, jonne väistötilat siirrettiin.

Riihikallion monitoimikampuksessa on edetty toteutussuunnittelussa loppusuoralle ja tehty kustannuslaskentaa. Ukrainan sota on tuonut epävakautta ja kustannustason nousua markkinoille, ja näistä syistä hanketta ei saada vietyä kilpailutukseen alkuperäisessä aikataulussa. Hankkeen suunnittelua saatettiin lähes loppuun kesän aikana. Päätös hankkeen etenemistä kilpailutukseen tehtäen alkusyksystä.

Rykmentinpuiston monitoimikampuksen hankesuunnitelma on valmistunut ja elinkaarikilpailutusta on valmisteltu neuvotteluvaiheella.

Lahelan kampuksen hankesuunnitelmatyö on alkanut ja osaprojektit ovat järjestäytyneet. Hankesuunnitelma on tarkoitus viimeistellä alkusyksystä.

Jokelan alueella Peltokaaren päiväkodin suunnittelu vuokrakohteena eteni lautakuntien käsittelyyn maaliskuussa 2022 ja rakentamisen aloitusneuvottelut pidettiin kesäkuussa.

Lahelan tertun päiväkotilaiset ovat väistötiloissa Neitoperhonkujalla, Rykmentin puistotiellä ja Lahelan nuorisotilalla vielä lokakuun, koska päiväkodissa toteutetaan peruskorjausta.

Kunnan sisäilmatyöryhmä ja kohdekohtaiset sisäilmäryhmät ovat kokoontuneet suunnitellusti. Suunnitellut korjaustoimenpiteet ovat edenneet ja ovat osin myöhässä toteutuksesta.

Kehittäminen

Keskeisiä vuonna 2022 jatkuvia varhaiskasvatuksen ja opetuksen hankkeitamme kuvataan tarkemmin varhaiskasvatuksen ja oppimisen palvelualueiden kuvauksissa.

- Oppilaanohjauksen kehittäminen
- Sitouttava kouluyhteistyö
- Kaikille yhteinen koulu
- Covid19-avustus

Kevään 2022 saimme merkittäviä valtionavustuksia, jotka tukevat kuntastrategian ja kehittämissuunnitelman tavoitteiden saavuttamista. Opetus- ja kulttuuriministeriön Oikeus oppia –ohjelmaan kuuluvista valtionavustuksista meille myönnettiin:

- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämiseen vuosille 2022-2023, avustus 88 000 €
  - Asiantuntijan palkkaaminen 1,5 vuotta
  - Koulutukset johtajille ja varajohtajille
  - Laatuksiteerit ja kehittäminen
- Valtion erityisavustus varhaiskasvatustien mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi vuosille 2022-2023, avustus 148 000 €
  - erityisvarhaiskasvatuksen asiantuntijan palkkaaminen 1,5 vuotta
  - 2 konsultoivan erityisopettajien palkkaaminen
  - koulutusta
- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022-2023, avustus 243 200 €
  - 4 sosionomit jatkavat työskentelyä
  - 2 resurssilastenhoitajaa
- Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022-2023, avustus 320 000 €
  - Opetusryhmien pienentäminen
  - Koulunkäynninohjaajien lisääminen

Lasten ja nuorten matalan kynnyksen maksuttoman kerho- ja harrastustoiminnan järjestämiseksi olemme saaneet seuraavat avustukset:

- Tuusula harrastaa - teemme edelleen yhdessä uutta (OKM), avustus 60 000€
  - Harrastustoiminnan hankekoordinaattori on rekrytoitu kesän 2022 aikana.
- Tuusulan koulut kerhoilee (OPH), avustus 24 000€

Muita merkittäviä avustuksia oppimisen palvelualueella ovat Opetushallituksen myöntämät

- TVT –strategian päivittäminen kohti uusia lukutaitoja (tms.), avustus 68 000 €
- Eri viivoilta kohti samoja tavoitteita - maahanmuuttajataustaisten oppilaiden tueksi, avustus 137 700€
- Uskalla olla, näkyä ja tulla kuulluksi! – Demokratiaa, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistamassa, avustus 10 800 €
- Valtion erityisavustus sairaalaopettajien palkkaamiseen konsultatiivisen sairaalaopetuksen lisäämiseksi vuosille 2022-2023, avustus 68 820 €
- Opiskeluhuollon henkilöstön lisääminen 79 600€
- Lukiokoulutuksen laatu ja saavutettavuus: Ohjauksesta eväitä tulevaisuuteen, avustus 33 033€

Tuusulan kunta on päässyt mukaan Kuntaliiton verkostoperuskouluhankkeeseen, jossa olemme kehittämässä ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen järjestämistä. Hanke käynnistyy syksyllä 2022.

Erätaukoa on viety eteenpäin systemaattisesti. Koulutuksia on järjestetty perusopetuksen opettajille. Keskusteluja on järjestetty sivistyksen lautakunnille sivistyspalveluiden tulevaisuudesta ja lapsille ja nuorille palveluista, hyvinvoinnista, osallisuudesta ja henkilöstön osaamisesta. Tuusulan kunnalle myönnettiin Suomen Dialogiteko 2021 –tunnustus toukokuussa ja olemme mukana järjestämässä Hyvinsanottu –festivaalia yhdessä Erätauko-säätiön ja YLE:n kanssa syksyllä.

Olemme jatkaneet OPPIVA-verkostossa ja tarjonneet verkoston kautta koulutuksia varhaiskasvatuksen ja oppimisen palvelualueen henkilöstölle.

Sivistyksen toimialue on mukana Tuusulan kunnan ja Keusoten (tulevan hyvinvointialueen) täyden palvelun perhekeskuksen toimintasuunnitelman ja alustavan tilaohjelman laatimisessa.

ProKoulu toimintaa on pystytty toteuttamaan ja kehittämään seitsemällä toimintaan mukaan lähteneellä koululla (Mikkola, Paijala, Riihikallio, Vaunukangas, Nahkela, Perttu, Kellokoski). Syyslukukaudella 2021 ProKoulu toiminnan aloitti viisi uutta koulua (Rusutjärvi, Vanhakylä, Lepola, Kolsa ja Kalliomaa), ja näillä kouluilla toimintamalli on edennyt suunnitellusti.

Ruokapalveluissa on kehitetty vastuullisuutta esimerkiksi seuraavin toimin:

- Vastuulliset ruokapalvelut kehitysohjelma
- Ruokapalveluiden oma vastuullisuussuunnitelma
- Hävikin hallinnan kehittäminen
- Vaikeasti työllistettävien hyödyntämisen mahdollisuudet
- Asiakkaan osallisuuden kehittäminen
- Vastuullinen pop-up ravintolakonsepti

SIVISTYKSEN TUKIPALVELUT

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja Tiina Simons

TOIMIALUEEN HALLINTO

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Tiina Simons

Alkuvuoden koronatilanne, työtaistelutilanne ja Ukrainan sota ovat vaatineet varautumissuunnitelmien päivittämistä monesta näkökulmasta. Kesän 2022 aikana on saapunut uusia valmistavan opetuksen oppilaita, jotka on saatu sijoitettua keväällä perustettuihin ryhmiin.

Sivistyksen toimialueen kehittämissuunnitelma on laadittu vuosille 2022-2025. Kehittämissuunnitelma eteni päätöksentekoon sivistyksen lautakuntiin huhtikuussa ja valtuustoon toukokuussa. Suunnitelman mukainen toiminta on käynnissä.

Palveluverkkosuunnitelman eri hankkeiden edistäminen on ollut yksi sivistyksen hallinnon keskeisistä tehtävistä myös alkuvuonna 2022. Terveiden ja turvallisten oppimis- ja työympäristöjen varmistamiseksi sekä sisäilmaongelmariskien pienentämiseksi on jatkettu aktiivisesti yhteistyötä Kasvun ja ympäristön toimialueen kanssa. Myös yhteistyö kunnan hankintayksikön kanssa on keskeistä, kunnan sisäilmaryhmä ja kohdekohtaiset ryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti.

Poikkihallinnollisessa yhteistyössä on viety eteenpäin mm. Unicefin Lapsiystävällinen kunta –toimintamalliin hakemisen valmistelua, kuntatasoista kehittämistä kehittämisen johtoryhmässä, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoimista HYTE-ryhmässä sekä lapsi- ja perhepalveluiden kehittämistä yhdessä eri palvelualueiden ja Keusoten kanssa Lanupe-ryhmässä. Hyvinvointialueelle siirtymisen valmistelussa keskeinen kokonaisuus on alkuvuodesta ollut täyden palvelun perhekeskuksen toimintasuunnitelman valmistelu. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma valmistui monialaisessa LANUPE-työryhmässä. Suunnitelmassa pilotoidaan kunnan ja Keusoten (tulevan hyvinvointialueen) yhdyspintatyön rakennetta lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointipalveluiden tuottamisessa.

Alueellinen koronatilanne heikkeni loppuvuodesta 2021, mikä vaati poikkeusolojen johtamista tammi-helmikuussa. Koronasta johtuvia poissaoloja seurattiin viikkoon 8 asti päiväkodeissa ja kouluissa. Toimintaa pystyttiin järjestämään päiväkodeissa ja kouluissa pandemiatilanteesta ja poissaoloista huolimatta hyvin. Alkuvuodesta 2022 valtakunnallinen ja alueellinen terveysviranomaisen koronastrategia muuttui, minkä seurauksena kasvatuksessa ja opetuksessa on helmi-maaliskuussa pystytty asteittain palaamaan kohti normaaliolojen toimintaa. Aluehallintoviraston päätöksellä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluihin kohdistui toimintarajoitteita alkuvuodesta 2022. Silloin liikuntapalvelut olivat suljettuina ja kulttuuripalveluissa rajoitettiin kävijämääriä. Kevään ja kesän 2022 aikana sivistyksen palveluita on pystytty toteuttamaan normaalisti. Elokuussa alkavaan toimintakautteen ei kohdistu koronasta johtuvia rajoitteita.

Johtamisen kehittämisessä olemme panostaneet sivistyksen toimialueen yhteisiin kehittämisaamupäiviin, joissa palvelualueiden ja tulosyksikön esihenkilöt ovat työstäneet yhdessä lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyviä asioita sekä valmistelleet talousarvioon 2023 liittyviä huomioita toimintaympäristön muutostarpeista.

RUOKAPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Ruokapalvelupäällikkö Kirsi Hanski

Hyrylän terveyskeskuksen ruokatuotanto siirrettiin keskuskeittiölle toukokuun alusta. Keskittäminen tehtiin, koska Keusote kilpailuttaa terveyskeskuksen ruokapalvelun, ja kunnallisen ruokapalvelun toiminta päättyy keittiössä 1.1.2023. Terveyskeskuksen keittiöltä eläköityi alkuvuoden 2022 aikana 2 työntekijää, eikä uusia työntekijöitä ollut tarvetta tuotannon keskittämisen ansiosta palkata. Akuuttiosaston toiminta lakkasi 1.5.2022 ja tilalle saatiin intervalliosasto. Asiakasmäärä kuitenkin väheni. Ruokatuotanto tehdään tällä hetkellä Rykmentinpuiston tuotantokeittiöllä, josta ruoka lähetetään osastoille jaettavaksi terveyskeskukseen sekä Riihikotoon. Viikonlopputyötä on saatu vähennettyä keskittämisen myötä. Tuotannon keskittämisellä saavutetaan säästöjä henkilöstökustannuksissa.

Nummenharjun päiväkodin ja Martta Wendelin päiväkodin avautumiseen on varauduttu keväällä. Päiväkotien keittiöiden varustelua on tarkistettu ja Nummenharjun päiväkodin keittiön varustelua on päivitetty.

Toimintaympäristössä tapahtui väistötiloista johtuvaa muutosta jatkuvat. Lahelan Tertun päiväkodissa alkoi remonttiin helmikuussa. Väistö tapahtuu Rykmentinpuiston päiväkodissa, Neitoperhon päiväkodissa ja Lahelan Tertun nuorisotilassa. Väistö on lisännyt kuljetus-, henkilöstö- ja ruokakustannuksia.

Kolme ruokapalveluiden pitkäaikaista työntekijää on jäänyt eläkkeelle alkuvuoden 2022 aikana. Tuotantopäällikkö irtisanoutui helmikuussa, ja rekrytointi tuotantopäällikön tehtävään saatiin päätökseen toukokuussa. Uusi tuotantopäällikkö aloittaa elokuussa.

Henkilöstöpalaverien pitämisestä Teamsin kautta on osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi. Henkilöstöpalaverien pitämistä Teamsissä jatketaan.

Sairauspoissaoloja on edelleen ruokapalveluissa runsaasti. Kesäkuussa koronan uusi aalto nosti poissaolojen määrää. Myös lomina on jouduttu siirtämään, kun useampi työntekijä on sairastunut lomalla.

Kesäkuussa vietettiin Hyökkälän leikkipuiston avajaisia ja muurattiin Kirkonkylän kampuksen peruskivi. Kumpankin tilaisuuteen ruokapalvelut toimittivat tarjoilut. Martta Wendelin päiväkodin valmistuminen alkukesästä on myös tuonut ruokapalveluille tilaustarjoilua, kun päiväkodin tiloissa on järjestetty erilaisia tilaisuuksia.

Tilaustarjoilun määrä on noussut runsaasti korona-aikaisesta tasosta. Kun työpaikoille on hiljalleen palauttu etätöistä, on myös Halosen Bistron asiakasmäärät olleet nousussa.

Puistoruokailut käynnistyivät kesäkuussa, ja puistoruokailu jatkui heinäkuun loppuun saakka. Kesäkerhojen ja taideleirin ruokailut järjestettiin kesäkuun ensimmäisten viikkojen aikana.

Keskuskeittiön lattiaremontti epäonnistui, ja uusi remonttia on syksyllä. Keskuskeittiön toimistotilojen perusparannus jatkuu syksyyn 2022.

Ruokakuljetusten kilpailutus on päättynyt, ja kilpailutuksessa kuljetusyritykseksi varmistui Fastlane Transport.

Hyrylän uunin kilpailuttaminen on tehty, ja investointi toteutuu elokuussa 2022.

Tuotantokeittiön padan kilpailuttaminen on tehty, ja investointi toteutuu elokuussa 2022.

Koulut ja päiväkodit ovat toimineet koko alkuvuoden normaalitilanteessa, kuitakin suoritteita on kertynyt koulu- ja päiväkotiruokailusta arvioita vähemmän ja näyttää siltä, että arvioidut suoritteet eivät tule täytymään. Myös Keusoten suoritemäärä on pienempi kuin alun perin on arvioitu.

Kahvituksista, ulkopuolisesta ateriapalvelusta ja muusta tilaustarjoilusta on tullut tuottoja yli 80.000 €, ja suoritteita on kerätty 29580 kpl. Yhden tilaustarjoilusuoritteen hinnaksi tulee noin 2,7 €.

Terveyskeskuksen henkilöstöruokailun maksukertymä on jäänyt ennakoitua pienemmäksi.

	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	30.6. 2022
Ateriaa kpl	2 008 870	1 882 722	1 732 257	2 174 530	927 389
% koko vuodesta					42,65
Koulut €/ateria	2,37	2,39	2,41	2,43	2,43
Päiväkotiki €/ateria	3,13	3,16	3,19	3,22	3,22
Valmistuskeittiöt kpl	4	4	4	4	4
Jakelukeittiöt kpl	37	33	36	37	37

OPPIMINEN

Palvelualue

Vastuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

PERUSOPETUS

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

Koulut ovat toimineet koko alkuvuoden lähiopetuksessa. Koronarajoituksia puretaan vähitellen Opetushallituksen, Keusoten ja AVI:n ohjeistusten mukaisesti. Muuttuneista ohjeistuksista johtuen, enää ei kerätä koronasta johtuvien poissaolojen määriä. Lukuvuosi 2022-23 aloitetaan lähiopetuksessa ilman rajoituksia tai maskien käyttöä.

Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana oppilasmäärässä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta. Koulun ilmoittautuneiden määrässä ei merkittävää muutosta verrattuna edelliseen vuoteen, koulun ilmoittautuneita ilmoittautumisajan päättyessä 465. Määrä on lisääntynyt elokuuhun 2022 mennessä siten, että koulun aloitti 485 uutta 1. luokan oppilasta koko oppilasmäärän ollessa 5060. Tämä on n. 200 oppilasta enemmän kuin ennustettiin muutama vuosi aikaisemmin.

Oppilasmäärän kasvu kasvattaa kouluille jaettavaa tuntiresurssia ja sitä kautta toiminnan kustannuksia. Kasvu lisää myös A2-kielen opetusryhmien määrän sekä S2-oppilaiden määrän kasvu. Pienten koulujen oppilasmäärien vähentyminen sekä tarkoituksenmukaisten ryhmittelyjen tekeminen lisää osaltaan tuntiresurssin kasvua.

Ukrainan tilanteesta johtuen kuntaan perustettiin yksi valmistava luokka lisää ja ryhmiä on lukuvuoden alussa 3. Alakoulun ryhmät ovat Mikkolan ja Kolsan kouluissa ja yläkoulun ryhmä Jokelan yläkoulussa. Toiminta käynnistyi maaliskuussa Mikkolan koulussa. Tuusulan kuntaan on kesän aikana muuttanut 30 perusopetusikäistä, joista valtaosa on yläkouluikäisiä. Jokelassa toimiva yläkoulun ryhmä kasvoi kesän aikana liian suureksi, jonka vuoksi on perustettava uusi ryhmä. Etelä-Tuusulasta ei löytynyt yläkouluista tilaa valmistavan opetuksen ryhmälle, jonka vuoksi ryhmä perustetaan Kellokosken koululle. Ryhmään tulee oppilaita niin Kellokoskelta kuin Hyrylästä. Osana maahanmuuttajataustaisten oppilaiden Integroimme yhdessä- hanketta järjestettiin alakoulujen S2-opettajille koulutusta Kielipolulla -materiaalin käytöstä.

Agenda 2030 –opetusohjelman kehittäminen jatkui kunnan yhteisissä vesoissa, jotka pidettiin 15.3. ja 17.3. 2022 kaikille opettajille. Samassa vesossa edistettiin Kaikille yhteinen koulu -hankkeen toimintakulttuurin muutosta. Agenda2030 -ohjelman käyttöönoton suunnittelua jatkettiin kevään ajan ja se valmistui ja otetaan käyttöön lukuvuoden 2022-2023 alkaessa. Agenda2030 -ohjelmaan liittyen kunta teki sopimuksen Yrityskylä -toiminnasta 6. ja 9. luokkalaisille. Kunnan I-vision (inklusiivinen opetuksen suunnitelma) kirjoittaminen on aloitettu.

Perusopetuksen oppimisen asiantuntijan tehtävän sijaisuus on täytetty. ICT- asiantuntijuutta on vahvistettu ja uusi järjestelmäsihteeri on aloittanut helmikuussa 2022. Oman äidinkieleen ilmoittautumisessa on otettu käyttöön sähköinen ilmoittautuminen Wilma-lomakkeella. Tehostetun tuen kirjaamista Primukseen ohjeistettiin uudelleen. Koski- tietovarannossa havaittuja virheitä on korjattu säännöllisesti.

Kaikille yhteinen koulu -hankkeessa on käynnistynyt kaikille rehtoreille suunnattu systemisen hyvinvointityön johtamisen valmennus, joka kestää vuoden. Hankkeessa koulutetaan opettajia Ihmeelliset vuodet -ryhmän-ohjausmenetelmän käyttöön. Sitouttavan koulu yhteistyön hankkeessa on suunniteltu yhteistyössä Keusoten kanssa koulupudokkaan koulunkäyntiä tukevaa intensiivistä mallia. Hankkeessa pilotoidaan Riihikallion koululla vanhempainryhmän tapaamisia. Opinto-ohjauksen hankkeessa on laadittu tiedonsiirtolomake toiselle asteelle.

Koronarajoituksia vähennettiin kevätlukukauden lopussa ja kunnan ja koulujen yhteisiä tapahtumia aloitettiin järjestämään, esimerkkinä Kevätkirmaisu, joka toteutettiin toukokuussa 2022 kahden vuoden tauon jälkeen.

Oppivelvollisuuden laajentumisen ja 2.asteen maksuttomuuden vaikutuksia henkilöstöresurssiin ja talousarvioon seurataan kevään aikana.

Kirkonkylän koulun väistötilat Kotorannankujalla otettiin käyttöön lukukauden 2022 alkaessa.

Talousarvioissa päätettiin lisätä vakinaisten koulunkäynninohjaajien määrää ja käynnistetty 10 vakinaisen tehtävän sisäinen haku.

ICT-asiat

Kouluille hankittiin maaliskuussa 450 Dell Chromebookia varmistaaksemme laitteiden saatavuuden leasing-kierrossa poistuvien laitteiden tilalle sekä uusille 6.-luokkalaisille henkilökohtaisiksi laitteiksi. Chromebookeista tehdään lisätilaus huhtikuussa.

Laitehankintapolitiikassa on määritelty ensisijaisia laitteita AV-kalustukseen liittyen. Kouluilla on runsaasti käyttöikäisiä päässä olevia AV-laitteita, jotka hajoavat ja joita on jouduttu uusimaan uudella tekniikalla. Pääasiallinen AV-tekniikka, joita luokkiin on tilattu hajoavien tilalle, on ollut 86"-näyttö ja dokumenttikamera. Tykkeitä on uusittu näytöillä useassa yksikössä n. 15 kpl. Uusintojen tarve ei ainakaan pienene, ja tällä hetkellä selvitetään koulujen av-kalustuksen tilannetta ja suunnitellaan kokonaisten yksiköiden av-kalustusten vaihtamista kerralla.

Perusopetus	tot2018	tot2019	tot2020	tot2021	TA 2022	10.8.2022
Oppilasmäärä, ka	5 169	5 167	5 135	5 084	5 003	5 060
Nettomenot €/oppilas, sis. ip-toiminnan	-8 543	-9 005	-8 985	-9 305	-9 625	
Nettomenot €/oppilas *	-7 473	-7 980	-8 210	-8 615	-9 045	
* ilman pääomavuokraa, kotikuntakorvauksia ja iltapäivätoimintaa						
Esiopetus	tot2018	tot2019	tot2020	tot2021	TA 2022	10.8.2022
Koulujen esiopetuksen oppilaat						
Oppilasmäärä	51	51	34	42	40	64
Nettomenot €/oppilas	-5 979	-5 180	-7 799	-6 245	-9 437	
Nettomenot €/oppilas ilman kiinteistön pääomavuokraa,	-5 586	-4 842	-7 265	-5 808	-8 939	
Nettomenot eivät sisällä esiopetuksen ostoja yksityisiltä päiväkodeilta						
Kunnallisten ja ostopalvelupäiväkotien esiopetuksen oppilaat	476	441	482	452	480	

LUKIO

palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Rehtori Seppo Kärpänen

Kevään yhteishaussa Tuusulan lukioon haki ensisijaisesti 184 opiskelijaa (Hyrylään 113, Jokelaan 38 ja Kellokoskelle 33). Aloituspaikkoja on Hyrylässä 115, Jokelassa 60 ja Kellokoskella 35. Kaikki paikat tulivat täyteen. Kellokoskella keskiarvoraja oli 7.83, Hyrylässä 7,42 ja Jokelassa 7.00.

Opetushallituksen tukemien Itämeriprojektin ja Rohkeat kokeilut-hankkeen loppuraportit on palautettu. Itämeriprojektia on kuitenkin jatkettu Vaasan lyseon lukion partnerikouluna ja keväällä toteutettiin mm. korkeakouluyhteistyönä toteutettu tiedetapahtuma Seilin saarella Turun saaristossa. Kesällä päättyi myös Liikkuva lukio – hanke ja sen loppuraportti palautetaan syksyn aikana. Uutena hankkeena alkoi keväällä Opetushallituksen tukema "Ohjauksesta eväitä elämään" - hanke, jolle saatiin palkattua myös koordinaattori

(1 pv viikossa). Tavoitteena on tarjota aineenopettajille koulutusta ja kehittää tapoja tukea opiskelijoiden itseohjautuvuutta lukio-opinnoissa.

COVID19-avustuksella palkattiin kevätlukukaudeksi resurssiopettajat Hyrylän toimipisteeseen ja yhteinen Jokelaan ja Kellokoskelle. Syksyllä Hyrylään saatiin uusi resurssiopettaja. Jokelan ja Kellokosken yhteinen resurssiopettaja palkataan syksyn aikana.

Kevään ylioppilaskirjoitukset toteutettiin alkuperäisen aikataulun mukaan ja Keusoten koronasuositukset huomioon ottaen. Muutamissa kokeissa tehtiin toimipisteiden välistä yhteistyötä. Kirjoitukset sujuivat ongelmitta. Syksyn kirjoitukset toteutetaan tavanomaisin järjestelyin.

Uudesta opetussuunnitelmasta kerättiin palautetta ja sen perusteella on tehty ensi lukuvuoden kurssitarjottimeen muutamia muutoksia opintojaksojen järjestämiseen. Uusi opetussuunnitelma on kuitenkin saatu toimimaan kohtuullisen hyvin. Syksyllä uuden opetussuunnitelman piirissä ovat 1. ja 2. vuosiluokan opiskelijat. Abit (3-vuosiluokan opiskelijat) opiskelevat vielä vanhan opetussuunnitelman mukaisesti.

Maksuton toinen aste on aiheuttanut lukiossa paljon työtä. Tuusulan lukiossa käytetään lähtökohtaisesti digitaalisia oppimateriaaleja ja niiden hankinta- ja jakeluprosessia on aktiivisesti kehitetty kevään aikana ja tilaukset on saatu toteutettua suunnitelman mukaan.

Koronatilanne on pysynyt melko hyvin hallinnassa. Maskisuositus on ollut edelleen voimassa, eikä isoja tapahtumia ole vielä päästy järjestämään. Penkkarit pidettiin kaikissa toimipisteissä alkuperäisen aikataulun mukaisesti, mutta ulkotiloissa. Vanhojen tanssit siirrettiin huhtikuulle. Tapahtumat onnistuivat hyvin kaikissa toimipisteissä.

Monion rakentaminen on edennyt aikataulussa ja useita suunnitelmia on alkuvuoden aikana päivitetty (esim. kalustesuunnitelmat, AV-suunnitelmat, kulunvalvontasuunnitelmat). Kalusteiden ja AV/ICT-välineiden kilpailutukset toteutetaan syksyn aikana. Monion johtoryhmä perustettiin keväällä. Se toimii rakentamisen ajan Monion projektiryhmän osana. Projektiryhmää vetää rakennuttajainsinööri Antti Kellokumpu ja sen tarkoituksena on varmistaa, että itse rakennuksen lisäksi myös organisaatio, yhteiset toimintatavat ja käytännöt saadaan järjestettyä ja sovittua ennen rakennukseen muuttamista syksyllä 2023. Myös lukion virkajärjestelyiden suunnittelu on edennyt alkuvuoden aikana.

Lukio	tot2018	tot2019	tot2020	tot2021	TA 2022	10.8.2022
Opiskelijamäärä	608	639	658	686	665	664
Nettomenot €/oppilas	-6 947	-6 945	-6 912	-6 919	-7 860	
Nettomenot €/oppilas ilman kiinteistön po-vuokraa	-6 129	-6 094	-6 130	-6 170	-6 816	

TUUSULAN OPISTO

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Rehtori Timo Rusanen

Tuusulan Opiston ensimmäinen kevätopetuskausi Etelärinteiden väistötiloissa sujui hyvin. Opiskelijoiden määrä keväällä 2022 kasvoi runsaat 13% verrattuna vuoden 2021 kevääseen, jolloin opetus toteutui suurelta osin etäopetuksena. Opiskelijat ovat ottaneet hyvin vastaan uudet opetuspisteet. Etelärinteellä on etenkin kädentaitojen ja kuvataiteen opetusta, Aunelassa opetetaan erityisesti kieliryhmiä ja tietotekniikkaa. Iltaopetusta on ollut entistä enemmän Hyökkälän koululla. Kellokoskella opetusta on ollut Kellokosken koulun lisäksi päiväopintojen osalta Kellotuvan yhteisötiloissa.

Kevätopintokauden 2022 opetuksen Opisto järjesti kokonaan lähiopetuksena, lukuun ottamatta opinto-ohjelmaan etäopetukseksi suunniteltuja kursseja. Kuvataidekoulun opetusohjelma toteutui kokonaisuudessaan lähiopetuksena. Koko opiston kevätopintokauden opetustuntimäärä oli 7% korkeampi kuin edellisellä vuonna.

Tuusulan Opiston ja naapuriopistojen hankeyhteistyö on tiivistynyt ja laajentunut entisestään. Hanketyössä kansalaisopistojen ryhmään on tullut mukaan Hyvinkään, Mäntsälän ja Nurmijärven Opistot ja aiemmin yhteistyötä tehneiden Tuusulan, Jokelan, Järvenpään ja Keravan Opistojen lisäksi. Työllistä mut- hanketta jatkavassa Näe mut -hankkeessa on edistetty myös tuusulalaisen opiskelijaryhmän työllistymisvalmiuksia ja elämänhallintataitoja yhteistyössä Jokelan kansalaisopiston kanssa. Tuusulan opetusryhmä keskittyi ilmaisu- taitoon ja kulttuuriin.

Tuusulan Opiston koordinoima Osaa ja Opi -hanke on saanut jatkoa Keravan Opiston koordinoimassa Kohti jatkuvia polkuja -hankkeesta, jonka avulla rakennetaan osaamisperusteisista kurssikuvauksista laajempia opintokokonaisuuksia kansalaisopistoihin. Järvenpään opiston koordinoimana on alkamassa syyskaudella Me polutamme - hanke, joka perehdyttää puolestaan opistojen tuntiopettajia osaamisperusteisuuteen opetuksessa. Kesällä päättyneessä Tuusulan kirjaston koordinoimassa, nuorten lukutaitoa kehittävässä Lukisinko - Sanalinko -hankkeessa Opisto tarjosi nuorille sanallisen ilmaisun työpajoja Nuorisotaloilla yhteistyössä nuorisotyön kanssa. Tuusulan kuvataidekoulu lisää yhteistyötään kunnan varhaiskasvatuksen kanssa ja valmistelee erityisryhmien kuvataideopetusta. Toisen asteen kulttuurikasvatussuunnitelma tarjoaa uusia opetus- ja yhteistyömahdollisuuksia Opistolle ja Kuvataidekoululle.

Monio-talon harjakorkeuden saavuttamista ja vaiheittaista valmistumista on seurattu Opistolla mielenkiinnolla. Tuleva Monioon muutto on jo tässä vaiheessa vaikuttanut opiston kurssien suunnitteluun, esimerkiksi ilmaisutaiteen ja sanataiteen kurssien tarjontaa lisätään. Opiston ja Kuvataidekoulun entistä tiiviimpää yhteistyötä lukion ja muiden taiteen perusopetuksen oppilaitosten kanssa valmistellaan suunnittelemalla jo nyt yhteistyötä Moniossa ja valmistautumalla Monion entistä laajempaan yhteiseen kurssitarjontaan. Syyskauden opetustarjonnassa on mukana myös muita ajankohtaisia opetusaiheita mm. ukrainan kielen perusteet, 3D-tulostus ja Johdatus retkeilyyn kansallispuistoissa.

Tuusulan opisto ja taiteen perusopetus	tot 2018	tot2019	tot2020	tot2021	TA2022	30.6.
Bruttomenot €/asukas	-23	-26	-25	-26	-27	
Oppituntien määrä	10 552	10 696	8 964	10 358	10 800	5 054
Kurssiopiskelijat	6 561	6 407	4 533	4 629	6 750	2 512

KASVUN JA OPPIMISEN TUKEA

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö Helena Palola

Oppilashuollon palvelut on toteutettu alkuvuodesta pääsääntöisesti lähityönä. Yhteisten palaverien pitämisestä Teamsin kautta on saatu sen verran hyviä kokemuksia, että toimintamallia jatketaan myös tulevaisuudessa. Helmikuun alusta opiskeluhuollon avoimena ollut koulupsykologin tehtävä saatiin täytettyä, kun Hyökkälän koululla aloitti koulupsykologi. Jokelan yläkoulun koulupsykologin tehtävää ei ole saatu täytettyä. Psykologivajetta on paikattu sisäisin järjestelyin ja ostamalla psykologin tutkimuksia ulkopuoliselta palvelun tarjoajalta. Viime vuonna kunnassa on otettu käyttöön rekrytointi/henkilökohtainen lisä psykologitilanteen kohentamiseksi, ko. rekrytointi/henkilökohtainen lisä on käytössä myös kuluvana vuonna.

Viime vuoden lopussa (16.12.2021, 1146/2021) Oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin on tullut lakisääteiset mitoitukset psykologien ja kuraattorien asiakasmääriin. Kuraattorien kohdalta mitoitus, enintään 670 opiskelijaa/työntekijä, astui voimaan 1.1.2022 ja psykologien, mitoitus enintään 780 opiskelijaa/työntekijä, osalta 1.8.2023 alkaen. Kuraattorimitoitukseen pääsemiseksi opiskeluhuoltoon rekrytoitiin kaksi uutta kuraattoria. Ko. toimenpiteellä oppilashuollon kuraattorimitoitus on lain mukainen 1.1.2022 alkaen. Ko. Henkilöstölisäyksen palkkakustannuksia katetaan osittain valtiolta saadulla erityisavustuksella.

Opiskeluhuollon henkilöstö siirtyy 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle. Siirtymän valmistelua tehdään yhteistyössä Keusoten ja muiden hyvinvointialueelle siirtyvien kuntien kanssa. Osana valmistelua henkilöstölle on säännölliset, noin kerran kuukaudessa tapahtuvat, Keusoten vetämät infotilaisuudet. Näiden infotilaisuuksien lisäksi tehdään kuntakohtaista ja alueellista yhteistyötä jo olemassa olevien rakenteiden ja yhteisten toimintakäytänteiden kartoittamiseksi. Kesäkuussa siirtyvälle henkilöstölle järjestettiin yhteinen tilaisuus Hyvinkäällä. Tilaisuudessa oli paikalla kaikista kunnista siirtyvä henkilöstö ja Hyvinvointialueen edustus.

Kaikille yhteinen koulu- hake jatkuu edelleen. Hankkeen työntekijä, osallisuuspedagogi, on kiertänyt keskitetysti perusopetuksen viidensii luokkia ja vetänyt yksittäisissä kouluissa kohdennettuja ryhmiä/tai työpajoja. Kaikille opettajille suunnattua koulutusta oli koko kunnan yhteisessä vesopäivässä. Kuntaan on nimetty kehittämisryhmä, joka on osallistunut hankkeen kautta Valterin tarjoamaan koulutukseen. Osana ko. hanketta kunnassa on aloitettu kunnan i-vision (erityisen tuen rakenteet kunnassa) laatiminen, jonka kirjoittamista on jatkettu. I-vision jalkauttaminen käynnistetään syksyllä 22- kouluvuoden käynnistyessä.

Tuusulan kunta on mukana alueellisessa Sitouttavan koulu yhteistyön (SITKO) hankkeessa, joka on osa laajempaa Opetus- ja kulttuuriministeriön ohjaamaa valtakunnallista Sitouttavan koulu yhteistyön (SKY) hanketta. Perusopetuksen oppilaiden poissaolot ovat lisääntyneet huolestuttavasti ja tästä syystä on lähdetty kehittämään valtakunnallista sitouttavan koulu yhteistyön mallia. Tavoitteena on löytää toimiva malleja koulukäymättömyyden ehkäisemiseen ja tukea oppilaiden kiinnittymistä koulunkäyntiin. Hanke kohdentuu 5-9lk oppilaisiin. Hankkeen aikana pilotoidaan erilaisia interventiomalleja, kehitetään poissaolojen seurantaa, vahvistetaan yhteistyötä koulun ja huoltajien välillä sekä monialaista yhteistyötä sosiaali- ja terveyshuollon toimijoiden kanssa. Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa lv. 2021-22 pilotoidaan ja kehitetään kuntakohtaisia malleja ja toisen hankevuoden 2022-23 aikana pilotoinneista kehitetään valtakunnallisia toimintamalleja koulukäymättömyyden ehkäisemiseen. Tuusulassa pilotoidaan kouluvalmentajamallia sekä kehitetään yhteistyössä Vanhempainliiton kanssa vanhemmille tarjottavaa tukea erityisesti alakoulusta yläkouluun siirtävävaiheessa.

Osana SITKO- hanketta kuntaan on palkattu kaksi kouluvalmentajaa, He ovat kouluilla työskenteleviä opetusvelvollisuuteen sitomattomia aikuisia koulu yhteisössä. Kouluvalmentajat tekevät tiivistä yhteistyötä oppilaiden, huoltajien, opettajien ja oppilashuollon henkilöstön kanssa. Kouluvalmentaja tukee oppilaan koulunkäyntiä ja hänen kiinnittymistään koulu yhteisöön, koska jokainen koulupäivä on tärkeä. Kuluvan vuoden aikana kouluvalmentajat ovat kehittäneet oppilaan kohtaamisen toimintamallia "Tuuscoachin". Maaliskuun loppuun mennessä kouluvalmentajilla oli ollut noin 100 yksilötapaamista nuorten kanssa. Hankkeessa pilotoidaan vanhempainkahvilamallia Riihikallion koulussa. Ensimmäinen vanhemmille suunnattu Teams- kahvila oli helmikuussa. Saadun kokemuksen perusteella loppukevään osalta vanhempainkahvilat laajennetaan koskemaan kaikkia yläkouluja. Hankkeessa on suunniteltu yhdessä Keusoten kanssa intensiivimallia, koulupudokkaan saamiseksi takaisin kouluun. Pilotointimallin suunnittelu on edennyt siihen vaiheeseen, että sitä päästään pilotoimaan vielä tulevan kevään aikana.

Laajennetun oppivelvollisuuden valvontavastuu on ollut kunnalla 1.8.2021 alkaen. Valvontavastuun alkamisen ja 27.8. valtakunnallisen tilastointipäivän jälkeen kuntaan on tullut kaikkiaan 23 valvontavastuu ilmoitusta ilman opiskelupaikkaa tai opiskelunsa keskeyttäneestä opiskelijasta. Näistä suurin osa sai opiskelupaikan itsenäisesti tai vähäisellä tuella. Kahdelle opiskelijalle on tehty oppivelvollisuuden keskeyttäminen, neljälle

opiskelijalle opiskelupaikan osoittamis päätös. Ilmoitukset opiskelijan keskeyttämisestä tai ilman opiskelupaikka olemisesta ovat lisääntyneet jonkin verran alkuvuodesta. Kuluva vuosi on osoittanut, että oppivelvollisuuden valvontavastuun toteuttamisen rakenteita tulee selkeyttää ja toteuttamiseen tarvitaan nykyistä enemmän Opo- resurssia. Kevään yhteishaussa hakuvelvollisia oppilaita oli 594, yhteishaun päätyttyä viisi tuusulalaista hakeutumiskelpoista opiskelijasta ei ollut saanut opiskelupaikkaa yhteishaussa. Kesäkuun aikana ko. oppilaat saivat jatko-ohjausta opiskelupaikan uudelleen hakuun, oman koulun opolta ja/tai yhdessä Ohjaimon kanssa järjestetyssä ohjaustilaisuudessa.

Maaliskuun lopussa huoltajille järjestettiin Teamsissa kaksi vanhempainiltaa liittyen kuntakohtaisten kouluterveyskyselyiden tulosten esittelyyn. Tulosten lisäksi illassa oli aiheeseen liittyviä alustuksia hyvinvoinnin ja mielenterveyden teemoista. Alakouluikäisten vanhemmille suunnatussa illassa oli 80 osallistujaa ja yläkouluikäisten vanhemmille suunnatussa illassa 118 osallistujaa.

VARHAISKASVATUS

Palvelualue

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

KUNNALLINEN VARHAISKASVATUS

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

Varhaiskasvatuksessa lasten määrä on ollut kaudelle tehtyä arviota suurempi. Ikäluokkien koko on vakiintunut ja kuntaan on muuttanut lapsiperheitä. 3-5-vuotiaiden lasten osallistumisprosentti palveluihin on 92 % ja 1-3-vuotiaiden osalta 58%. Varhaiskasvatustilaisuuksien kunnalliset paikat ovat kaikilla alueilla 100% käytössä.

Varhaiskasvatuksessa on valmistauduttu ottamaan vastaan Ukrainasta saapuvia lapsia. Ensisijaisesti tarjoamme avoimen toiminnan palveluita ja huoltajien työllistyessä myös kokopäiväistä varhaiskasvatusta.

Lautakunta päätti maaliskuussa varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksipäivityksestä sekä yksityisen hoidon tuen korotuksista. Lautakunta hyväksyi marraskuussa palvelusetelin valmistelun varhaiskasvatukseen, minkä edistämistä on jatkettu. Seteli otetaan käyttöön vuoden 2023 aikana.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen laadunarviointi ja kehittämistyötä jatketaan vuosittain tehtävien toimintaan kohdistuvien observointien avulla. Vuoden vaihteessa 2021-22 toteutettiin koko kasvatushenkilöstöä koskeva varhaiskasvatussuunnitelman osaamiseen liittyvä kartoitus, josta on maaliskuussa saatu koonti. Tulosten antia hyödynnetään kehityskeskusteluissa. Tuusulassa kasvattajien varhaiskasvatussuunnitelman osaaminen on hyvää.

Huoltajien näkemyksiä Tuusulan varhaiskasvatuksesta kysyttiin helmikuussa toteutetussa asiakaskyselyssä. Kyselyyn vastasivat sekä kunnallisen että varhaiskasvatuksen asiakasperheet. Vastausprosentti kyselyssä jäi matalaksi, 17,8%. Kyselyyn vastanneet huoltajat olivat erittäin tyytyväisiä varhaiskasvatuksen palveluihin. Kyselyssä oli viisi osa-aluetta ja asteikolla 1-5 kaikkien osa-alueiden arviot vaihtelivat välillä 4.1 - 4.53. Tyytyväisimpiä huoltajat olivat lapsen ryhmään liittymiseen ja ryhmien toimintaan sekä palveluohjaukseen, jota olivat saaneet hakeutuessaan palveluiden piiriin. Eniten kehittämistä toivottiin varhaiskasvatuksen tiedonkulkuun varhaiskasvatustilaisuuksien toiminnassa sekä kunnan www-sivujen kehittämistä.

Valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet astuu voimaan 1.8.2022, ja paikallinen suunnitelma on päivitetty.

Varhaiskasvatuksen työntekijöiden pitkien sairauspoissaolojen määrä laski vuoden 2021 alussa, mutta lisääntyi kohti vuoden vaihdetta 2022 ja jatkui kevään ajan. Varhaiskasvatuksessa on toteutettu kunnassa määrällisesti eniten korvaavan työn mallia. Koronaa sairastettiin yksiköissä edelleen ja osin se vaikutti päiväkotien sekä eilakisääteisten palveluiden aukioloaikoihin. Varhaiskasvatuksen sijaisten saatavuus on haastanut niin toiminnan toteuttamista kuin johtamistyötäkin. Varhaiskasvatukseen on palkattu lisää määräaikaista sijaisia ja heidän sopimuksiaan jatketaan tulevalle kaudelle 2022-23.

Varhaiskasvatuksen työhyvinvointia kehitetään ja vahvistetaan edelleen yhdessä päiväkotien johtajien kanssa. Päiväkodin johtajat ovat pohtineet alueittain käytännön toimia työntekijöiden työhyvinvoinnin lisäämiseksi koronapandemian jälkeen. Työhyvinvoinnin varmistaminen nähdään keskeiseksi menestystekijäksi kuluvan vuoden aikana. Rajoitusten lieveneminen on mahdollistanut työyhteisöjen kokoontumista ja yhteistoimintaa.

Päiväkoti Martta Wendelin valmistui aikataulussa ja lapset otetaan vastaan 1.8.2022. Henkilökunnalla on ollut siirtymiseen valmentavia tapaamisia. Kirkonkylän kampukselle valittu henkilöstö aloittaa elokuussa yhdessä toimimisen Mikkolan ja Kievarin päiväkodeissa. Kampuksen päiväkotit aukeaa elokuussa 2024.

Varhaiskasvatuksessa on käynnissä useita palveluverkkoon liittyviä projekteja. Martan ja Kirkonkylän lisäksi käynnissä on Rykmentinpuiston kampuksen elinkaarimallikilpailutus, Jokelan alueelle tulevan Peltokaaren päiväkodin kilpailutus sekä Lahelan kampuksen elinkaarimallin käynnistyminen. Lisäksi varhaiskasvatus on mukana hyvinvointialueeseen liittyvän perhekeskuksen suunnittelussa, sekä palvelukeskukseen suunniteltujen nuorisopalveluiden ja avoimen toiminnan yhteisten tilojen suunnittelussa.

Lahelan tertun päiväkotilaiset ovat väistötiloissa Neitoperhonkujalla, Rykmentin puistotiellä ja Lahelan nuorisotilalla. Nummenharjun päiväkodissa päättyy ostopalvelusopimus yksityisen toimijan kanssa ja toiminta siirtyy 1.8.2022 alkaen kunnalliseksi toiminnaksi, osaksi Lahelan toimintayksikköä.

Perhetupien avoin perhetoiminta jatkui kesäkuussa kesäkerhoilla. Perhetuvat Myötätuuli Hyrylässä, Pikku-Pellava Riihikalliossa, Ikioma Kellokoskella ja Notkokuiston Perhetupa Jokelassa tarjosivat lapsille ja huoltajille mahdollisuuden osallistua yhteiseen kerhotoimintaa 06.-23.06.2022 välisenä aikana.

Puistoruokailu järjestettiin Etelä-Tuusulassa pk. Mainingin piha-alueella, Riihikallion Kotkanpuistossa (06.06.-01.07.2022), Jokelassa Notkokuiston pk:n läheisyydessä ja Kellokoskella Björkenheimin puistossa (pk. Roinilan vieressä) ajalla 06.06.-29.07.2022. Puistoruokailu oli kohdennettu alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille. Asiakaspalautteet ruokailusta olivat hyviä ja ruokailumahdollisuus koettiin hyväksi avuksi pienten koululaisten perheissä.

ESIOPETUS

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Halinen

Toukokuun 2022 lopussa esiopetukseen osallistui kunnallisissa palveluissa 386 lasta ja yksityisissä palveluissa 82 lasta. Kaksivuotiseen esiopetukseen osallistui kahdessa kokeilussa mukana olevassa päiväkodissa 31 lasta. Elokussa 2022 kunnallisessa esiopetuksessa päiväkodeissa on aloittanut 385 lasta. Kouluilla toimivissa esiopetusluokissa Riihikallion koulussa ja Vanhankylän koulussa on aloittanut yhteensä 13 vain esiopetukseen osallistuvaa oppilasta.

Ruotsinkielisessä esiopetuksessa Klemetskogin koulussa aloitti kolme lasta. Yksityisissä päiväkodeissa esioppilaita aloittavien määrät tarkentuvat syksyn aikana.

Lasten tunnetaitojen vahvistamiseen ja sensitiiviseen vuorovaikutukseen on kiinnitetty erityisesti huomiota sekä esiopetuksessa että koko varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksen koulutus suunnitelmassa on koko

henkilöstölle suunnattuja koulutuksia, joiden tavoitteena on vahvistaa henkilöstön osaamista lasten tunnetaitojen vahvistamisessa. Oppimisympäristöjen muokkaamista on jatkettu ja lasten osallisuus toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin mahdollistuu nyt entistä paremmin. Myös leikille yhtenä esiopetuksen toimintamuotona on nyt oppimisympäristöjen puolesta paremmat mahdollisuudet.

Esiopetuksessa ei toteutettu erillistä asiakaskyselyä keväällä 2022 vaan esiopetuksessa olevien lasten huoltajat vastasivat samaan, kaikille yhteiseen kyselyyn. Kyselyyn vastasivat sekä kunnallisen että varhaiskasvatuksen asiakasperheet. Vastausprosentti kyselyssä jäi matalaksi, 17.8%. Kyselyyn vastanneet huoltajat olivat erittäin tyytyväisiä varhaiskasvatuksen palveluihin. Kyselyssä oli viisi osa-aluetta ja asteikolla 1-5 kaikkien osa-alueiden arviot vaihtelivat välillä 4.1 - 4.53. Tyytyväisimpiä huoltajat olivat lapsen ryhmään liittymiseen ja ryhmien toimintaan sekä palveluohjaukseen, jota olivat saaneet hakeutuessaan palveluiden piiriin. Eniten kehittämistä toivottiin varhaiskasvatuksen tiedonkulkuun varhaiskasvatuspaikan toiminnassa sekä kunnan www-sivujen kehittämistä.

Koulun aloittavien lasten kouluun tutustumiset pystyttiin järjestämään normaalisti kahden vuoden pandemiarajoitusten jälkeen.

YKSITYINEN VARHAISKASVATUS JA KOTIHOIDON TUKI

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen asiantuntija Vesa Joronen (30.4.2022 asti), Sini Viitala (6.6.2022 alkaen)

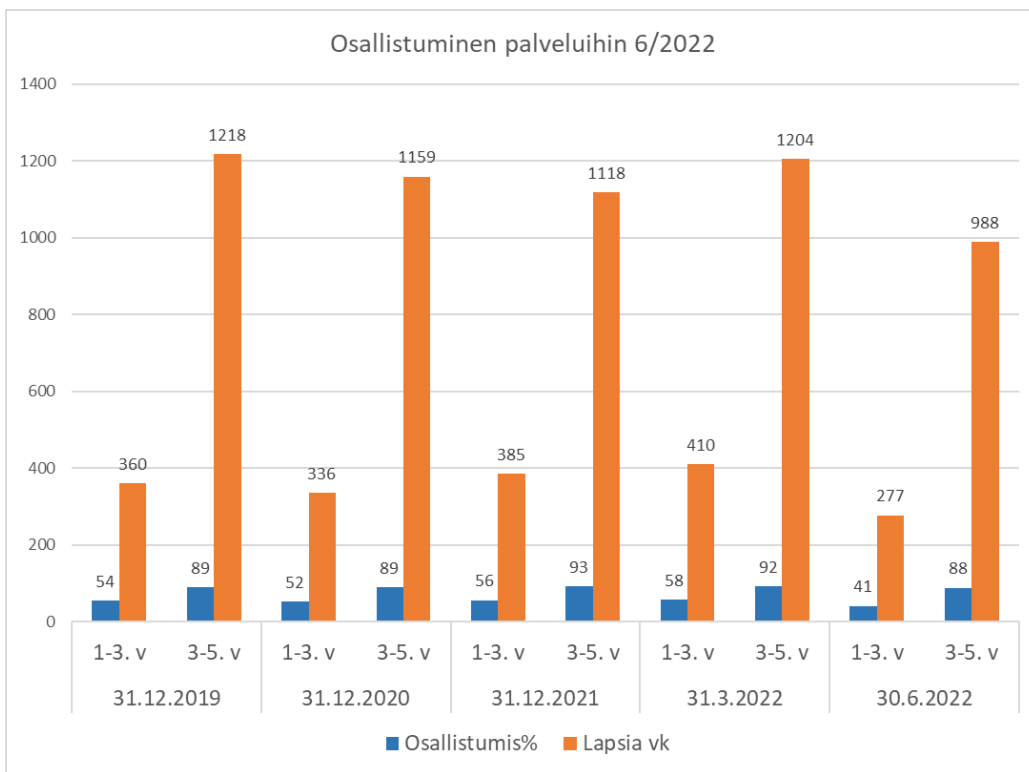
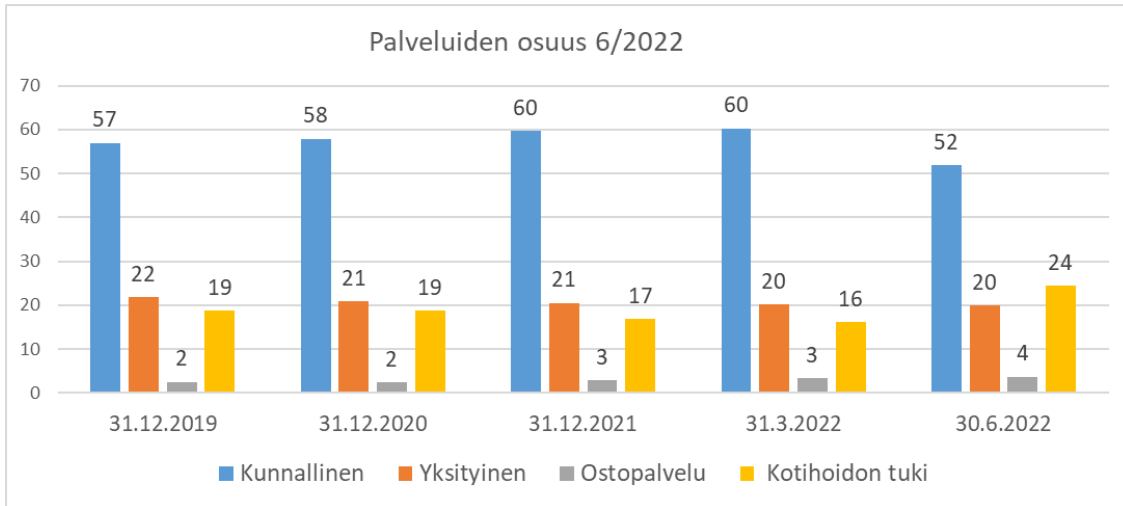
Yksityisellä varhaiskasvatuksella on Tuusulassa vakiintunut asema. Elokuussa 2022 Tuusulassa toimii 10 yksityistä päiväkotia, yksi yksityinen ryhmäperhepäivähoitokoti ja 7 yksityistä perhepäivähoitajaa.

Noin 20 prosenttia 1–6-vuotiaista lapsista on yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Kesäkuussa 2022 yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli 501 lasta.

Lautakunta päätti maaliskuussa 2022 yksityisen hoidon tuen kuntalisän ja esiopetuskorvauksen tarkistuksista. Tarkistuksen mukaiset tuet ja esiopetuskorvaus astuvat voimaan 1.8.2022.

Varhaiskasvatuksen tulosidonnaisen palvelusetelin valmistelu on edennyt suunnitelman mukaisesti. Helmimaaliskuussa toteutettiin yksityisille palveluntuottajille suunnattu palvelusetelikysely. Palvelusetelisääntökirjan luonnos ja palvelusetelin arvo olivat kevään 2022 aikana lautakunnan käsiteltävinä. Sääntökirjan muokkaaminen jatkuu syksyllä.

Kotihoidon tukea voidaan maksaa, jos alle 3-vuotiaalla lapsella ei ole varhaiskasvatuspaikkaa. Tukea voidaan maksaa myös perheen muista alle kouluikäisistä sisaruksista, jos heillä ei ole varhaiskasvatuspaikkaa. Tuusulassa noin 50 prosenttia alle 3-vuotiaista on kotihoidon tuen piirissä. Kokonaisuudessaan noin 20 prosenttia 1–6-vuotiaista lapsista hoidetaan kotihoidon tuella.

Varhaiskasvatuspalvelut					
lapsimäärä 31.12.	tot 2019	tot 2020	tot 2021	TA 2022	06/22
Kunnallinen päiväkotihoito	1240	1250	1254	1250	1147
<i>joista ilta- ja vuorohoidossa</i>					
<i>joista eo:ssa ja täydentävä ph</i>					
<i>joista pelkässä esiopetuksessa</i>					
<i>joista tuetussa vk:ssa</i>					
Kunnallinen perhepäivähoito	86	78	74	80	71
<i>Varahoitopaikkojen määrä</i>					
Kunnallinen päivähoito yhteensä	1326	1328	1329	1320	1218
Lasten kerhot / kerhopaikat					
Avoimet perhekerhot / kussakin kuntakeskuksessa					
Perhekeskustoiminta / Avoin varhaiskas	91	78	75	90	0
Ostopalvelupäiväkotihoito	62	59	67	74	72
Yksityinen päiväkotihoito	482	465	442	460	436
<i>joista esiopetuksessa</i>	93	95	79	90	70
Yksityinen perhepäivähoito	57	41	40	40	26
Yksityinen päivähoito yhteensä	539	506	482	500	462
Lakisääteinen kotihoidon tuki	466	454	397	500	536
Kaikki hoitomuodot yhteensä	2484	2425	2350	2484	2288
Alle 2-kuntalisä ja sen sisäruuslisä	209	192	185	200	232
(saavat lisäksi lakisääteistä kotihoidontukea)					
* 2013 alk. kaikki hoitomuodot yht. las					